

Bruselj, 27.7.2018
COM(2018) 365 final

2018/0189 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o ukrepih Unije po njenem pristopu k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma o
označbah porekla in geografskih označbah**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Ta predlog je povezan s predlogom Komisije za sklep Sveta o pristopu Unije k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah (v nadaljnjem besedilu: Ženevski akt).

Cilj tega predloga Komisije je zagotoviti pravni okvir za učinkovito sodelovanje Unije v Lizbonski uniji organizacije WIPO po tem, ko bo Unija postala pogodbenica Ženevskega akta.

Člen 9 Ženevskega akta določa zavezo vsake pogodbenice, da na svojem ozemlju zaščiti registrirane označbe porekla in geografske označbe v okviru svojega pravnega sistema in prakse, vendar v skladu z določbami navedenega akta, ob upoštevanju vseh zavrnitev, odpovedi pogodbenice porekla, razveljavitev ali izbrisov, ki lahko veljajo za njeno ozemlje. Člen 6(5)(a) Ženevskega akta določa, da je registrirana označba porekla ali geografska označba v vsaki pogodbenici, ki zaščite ni zavrnila v skladu s členom 15 ali ki je Mednarodnemu uradu Svetovne organizacije za intelektualno lastnino poslala obvestilo o dodelitvi zaščite v skladu s členom 18, zaščiten od datuma mednarodne registracije. Pravilo 9(1)(b) Skupnega pravilnika v okviru Lizbonskega sporazuma in Ženevskega akta Lizbonskega sporazuma (v nadaljnjem besedilu: Skupni pravilnik) določa, da se zavrnitev uradno sporoči v enem letu od prejema uradnega obvestila o mednarodni registraciji v skladu s členom 6(4). V primeru člena 29(4) se lahko ta rok podaljša za še eno leto.

Na tej podlagi bi morala Unija, ko bo postala pogodbenica Ženevskega akta, predložiti seznam geografskih označb EU iz registrov EU za geografske označbe (to se dogovori z državami članicami EU) za zaščito v okviru sistema Lizbonskega sporazuma. Ta seznam bi bilo treba vzpostaviti v tesnem posvetovanju z državami članicami v skladu z ustaljeno prakso in metodologijo, ki se uporablja za nekatere dvostranske mednarodne sporazume o geografskih označbah, ki jih je sklenila EU (ob upoštevanju proizvodne vrednosti in izvozne vrednosti, zaščite v okviru drugih sporazumov ter sedanje ali morebitne zlorabe v zadevnih tretjih državah in ravnovesja med državami članicami), ob upoštevanju področja uporabe geografskih označb, ki so jih registrirale tretje države, pogodbenice Lizbonskega sporazuma. Po pristopu Unije k Lizbonski uniji bodo zahtevki za mednarodno registracijo dodatnih geografskih označb, zaščitenih in registriranih v Uniji, mogoči na pobudo Komisije ali na zahtevo države članice ali zainteresirane skupine proizvajalcev.

Vzpostaviti bi bilo treba ustrezne postopke, da bi Komisija lahko presojala označbe porekla in geografske označbe s poreklom iz tretjih pogodbenic, registrirane v mednarodnem registru, ter za povezani postopek ugovora, pri tem pa upoštevati posebnosti Ženevskega akta.

Postopek Unije pri izvrševanju označb porekla in geografskih označb iz tretjih pogodbenic, registriranih v mednarodnem registru, je skladen s poglavjem III Ženevskega akta. Člen 14 Ženevskega akta zahteva zlasti, da vsaka pogodbenica zagotovi učinkovita pravna sredstva za zaščito registriranih označb porekla in registriranih geografskih označb ter zagotovi, da lahko pravne postopke za zagotavljanje zaščite sproži javni organ ali katera koli zainteresirana stran, ne glede na to, ali je to fizična ali pravna, javna ali zasebna oseba, odvisno od pravnega

sistema in prakse pogodbenice. Soobstoj predhodnih blagovnih znamk in označb porekla ali geografskih označb, ki so registrirane v mednarodnem registru in se jim prizna zaščita v Uniji ali se uporabljajo v Uniji, bi moral biti mogoč, kadar so smiselno izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka člena 15 Uredbe (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012.

Sedem držav članic EU je članic Lizbonske unije in so tako sprejele zaščito imen tretjih držav. Da se jim zagotovijo sredstva za izpolnjevanje njihovih mednarodnih obveznosti, ki so jih sprejele pred pristopom Unije k Lizbonski uniji, bi bilo treba opredeliti prehodno ureditev, ki bi imela učinke samo na nacionalni ravni in ne bi vplivala na trgovino v Uniji ali mednarodno trgovino.

Zdi se ustrezno, da pristojbine, ki jih je treba plačati v skladu z Ženevskim aktom in Skupnim pravilnikom za vložitev zahtevka pri Mednarodnem uradu za mednarodno registracijo označbe porekla ali geografske označbe, in pristojbine, ki jih je treba plačati za druge vpise v mednarodni register in za pridobitev izvlečkov, potrdil ali drugih informacij v zvezi z vsebino mednarodne registracije, krije država članica, iz katere je označba porekla ali geografska označba.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Glede kmetijskih proizvodov je EU vzpostavila enotne in izčrpne sisteme zaščite geografskih označb za vina (leta 1970), žgane pijače (leta 1989), aromatizirana vina (leta 1991) ter druge kmetijske proizvode in živila (leta 1992). Zaščitena imena proizvodov, zajeta v teh sistemih, so v vsej EU obsežno zaščitena na podlagi enotnega postopka vložitve zahtevka. Ključne določbe so zdaj za vina določene v Uredbi (EU) št. 1308/2013 z dne 17. decembra 2013, za aromatizirana vina v Uredbi (EU) št. 251/2014 z dne 26. februarja 2014, za žgane pijače v Uredbi (ES) št. 110/2008 z dne 15. januarja 2008 ter za kmetijske proizvode in živila v Uredbi (EU) št. 1151/2012 z dne 21. novembra 2012.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlog je skladen s splošno politiko EU za spodbujanje in krepitev zaščite geografskih označb v okviru dvostranskih, regionalnih in večstranskih sporazumov.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Glede na vsebino Pogodbe bi morala uredba temeljiti na členu 207 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Unija ima izključno pristojnost za pristop k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma. To sledi iz sodbe Sodišča z dne 25. oktobra 2017 v zadevi C-389/15, Komisija/Svet, v kateri je pojasnjeno, da je osnutek revidiranega Lizbonskega sporazuma, tj. Ženevski akt, dejansko namenjen spodbujanju in urejanju trgovine med Evropsko unijo in tretjimi državami ter da ima neposredne in takojšnje učinke na to trgovino, zato je pogajanje o njem spadalo v izključno pristojnost, ki jo ima Unija na podlagi člena 3(1) PDEU na področju skupne trgovinske politike iz člena 207(1) PDEU.

V skladu s členom 5(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) se načelo subsidiarnosti ne uporablja za področja, ki so v izključni pristojnosti EU.

- **Sorazmernost**

Predlagani ukrepi ne presegajo tistega, kar je potrebno za doseg cilja, tj. Uniji omogočiti, da sodeluje v Lizbonski uniji na način, ki bo zagotovil učinkovito zaščito geografskih označb EU.

- **Izbira instrumenta**

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta je ustrezen pravni instrument za izvajanje članstva Evropske unije v Lizbonski uniji, saj zagotavlja zakonodajne pristojnosti obeh institucij.

3. **REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAJINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA**

- **Naknadne ocene/preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

Se ne uporablja.

- **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Načrt o pristopu EU k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah je bil objavljen 21. decembra 2017, zainteresirane strani pa so lahko svoje pripombe predložile do 18. januarja 2018. V roku je bilo prejetih osem pripomb. Vse razen ene so bile glede pobude načeloma pozitivne in so podprle pristop EU. Tri pripombe so izrazile stališče, da bi morala EU pospešiti razpravo o priznavanju in zaščiti nekmetijskih geografskih označb. Dve pripombi sta nasprotovali ožjemu seznamu, saj bi morale biti vse geografske označbe Unije upravičene do zaščite na podlagi Ženevskega akta.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Študija iz oktobra 2012 o vrednosti proizvodnje kmetijskih proizvodov in živil ter vin, aromatiziranih vin in žganih pijač, zaščiteneh z geografsko označbo (http://ec.europa.eu/agriculture/external-studies/value-gi_sl), ki jo je opravilo podjetje AND International, je ugotovila številne koristi politike EU o geografskih označbah za potrošnike (zagotavljanje kakovosti), proizvajalce (odprtost sistema za vse proizvajalce, ki izpolnjujejo zahteve za kakovost, poštna konkurenca, cenovna premija, učinkovita zaščita), širšo družbo (povezava dragocenih proizvodov s podeželjem, ohranjanje tradicije, ponovno povezovanje proizvajalcev in potrošnikov) in okolje (povezovanje tradicionalnih proizvodov s krajinami in sistemi kmetovanja). Študija je pri proučevanju gospodarskih podatkov vsake od 2 768 geografskih označb, registriranih v EU-27 od leta 2005 do leta 2010, ugotovila zlasti, da je povprečna cena proizvoda z geografsko označbo za 2,23-krat višja od cene primerljivega proizvoda brez geografske označbe. Vrednost prodaje proizvodov z geografsko označbo EU (vsi sektorji) je bila leta 2010 54,3 milijarde EUR (5,7 % vrednosti prodaje v celotnem živilskem sektorju in sektorju pijač EU), ocenjena vrednost izvoza proizvodov z geografsko označbe EU pa je 11,5 milijarde EUR (15 % izvoza živilske industrije in industrije pijač EU).

- **Ocena učinka**

Zahteve boljšega pravnega urejanja za pobudo ne vključujejo ocene učinka, izvedbenega načrta ali javnega posvetovanja.

Smernice o boljšem pravnem urejanju pojasnjujejo, da je treba oceno učinka opraviti samo, kadar je koristna ocena na podlagi posameznih primerov. Ocena učinka

načeloma ni potrebna, kadar ima Komisija na voljo malo izbire ali te sploh nima. Tako je v tem primeru, saj je pristop k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma utemeljen glede na izključno pristojnost Unije za zadeve, ki jih ureja Ženevski akt, in bi bil ta korak tudi logični zaključek po revizijskem postopku sistema Lizbonskega sporazuma, v katerem je udeležena EU. Ukrepi, predlagani v tem osnutku uredbe, so potrebni za zagotovitev, da bo Evropska unija ustrezno uporabljala Ženevski akt.

Članstvo EU bi pomenilo številne prednosti. Zagotovilo bi, da bi lahko sedanje in prihodnje geografske označbe, ki so registrirane na ravni EU, vendar jih sedem držav članic EU v Lizbonski uniji ni registriralo, postale upravičene do zaščite v okviru sistema Lizbonskega sporazuma. Geografske označbe EU bi načeloma lahko pridobile hitro, neomejeno zaščito na visoki ravni v vseh sedanjih in prihodnjih pogodbenicah Ženevskega akta. Vzpostavljeni večstranski register bi zaradi širokega geografskega obsega zaščite v okviru Ženevskega akta povečal sloves evropskih geografskih označb. Pričakuje se, da bo izboljšana mednarodna zaščita geografske označbe zaradi pristopa EU utrdila in po možnosti razširila pozitivne učinke zaščite geografske označbe na vključujočo rast in zaposlovanje v proizvodnji kmetijskega sektorja z visoko dodano vrednostjo, na trgovino in naložbene tokove, konkurenčnost podjetij in zlasti MSP ter delovanje notranjega trga in konkurenco ter varstvo pravic intelektualne lastnine. Intelektualna lastnina kmetov in proizvajalcev hrane v zvezi z njihovimi proizvodi, zaščitenimi z geografsko označbo, je ranljiva z vidika izkoriščanja in izgube, zlasti na svetovnih trgih. Pristop EU k sistemu Lizbonskega sporazuma bi zainteresiranim stranem na podeželju pomagal na svetovni ravni zaščititi tisto, kar je dragoceno na lokalni ravni, in s tem izravnati običajni trend globalizacije v zvezi z enotnimi standardi za proizvode in pritiskom na znižanje cen kmetijskih proizvodov. Glede na sedanje negotove politične in gospodarske razmere bi to podeželski skupnosti zagotovilo prepoznaven prikaz, da EU ukrepa na področju varstva in zaščite lastnih interesov po vsem svetu. Ženevski akt je na splošno skladen z zakonodajo EU o zaščiti geografskih označb za kmetijske proizvode, zato se ne pričakuje, da bo pristop EU zahteval večje prilagoditve vsebine te zakonodaje.

Ženevski akt z upravnega vidika določa enoten sklop pravil za pridobitev zaščite v vseh pogodbenicah ter s tem preprostejši in učinkovitejši mehanizem v primerjavi s sedanjo prakso EU, ki raznolike lokalne postopke ureja z dvostranskimi sporazumi. V smislu trgovinske politike bo pokazal odgovorno vodilno vlogo EU pri spodbujanju večstranskega sodelovanja. Ne pričakuje se, da bi pristop EU v primerjavi s sedanjim stanjem povzročil dodatne stroške ali bremena gospodarskim subjektom EU ali državam članicam EU, ki želijo geografske označbe zaščititi v okviru sistema Lizbonskega sporazuma. Prav nasprotno, pričakuje se, da bo omogočil celo znižanje ravni teh upravnih stroškov in bremen.

Za podjetja pristop EU ne prinaša nobenih dodatnih stroškov za prilagoditev, skladnost ali transakcijskih stroškov ali upravnih bremen, razen morebitnih posameznih pristojbin za presojo, ki jih lahko uvedejo pogodbenice Lizbonskega sporazuma, vendar bodo te zmanjšane zaradi prihrankov na podlagi mednarodnega postopka.

Ženevski akt omogoča pristop EU skupaj z njenimi državami članicami. Vendar morebitne označbe porekla ali geografske označbe, ki jih za zaščito predloži sedem držav članic EU v sistemu Lizbonskega sporazuma (trenutno okoli 800) in so upravičene do zaščite v skladu z zakonodajo EU, glede na enotno in izčrpno naravo sistema EU za zaščito geografskih označb za kmetijske proizvode ne bi smele biti več zaščitene na podlagi nacionalne zakonodaje, ampak izključno na podlagi

zakonodaje EU. Enako bo veljalo tudi glede zaščite geografskih označb, ki izvirajo iz tretjih držav pogodbenic Lizbonskega sporazuma in jih te predložijo v zaščito. Zato bo pristop EU za države članice EU zmanjšal upravno breme sodelovanja v sistemu Lizbonskega sporazuma.

Po pristopu EU se bo celo mogoče sklicevati na register sistema Lizbonskega sporazuma namesto podrobnih pogajanj o dvostranski zaščiti geografskih označb. To bi bilo v skladu s prakso na drugih področjih pravic intelektualne lastnine, na katerih EU svoje partnerje zavezuje k pridružitvi mednarodnim sporazumom o pravicah intelektualne lastnine in skladnosti z njimi, kot sta Bernska konvencija o avtorskih pravicah in Madridski protokol o blagovnih znamkah, namesto ustvarjanja mreže različnih zavez, kar lahko zmede zainteresirane strani.

Pristop EU bo verjetno več tretjih držav spodbudil k pridružitvi sistemu Lizbonskega sporazuma, saj bi s tem dobile dostop do zaščite po vsej Lizbonski uniji in bi lahko v primeru enakovrednosti njihovega sistema s sistemom EU imele koristi od učinkovitega postopka pregleda za posamezne geografske označbe.

Pristop EU bi lahko zlasti pozitivno vplival na države v razvoju, ki razmišljajo o pristopu k Ženevskemu aktu, saj bi lahko njihove geografske označbe s sistemom Lizbonskega sporazuma dobile zaščito v EU. Interes Afriške organizacije za intelektualno lastnino (OAPI) s 17 članicami za pristop k Lizbonskemu sporazumu je ugoden in dokaz privlačnosti instrumenta geografskih označb za zaščito pravic kmetov in tradicionalnih vrednot držav v razvoju.

Potencialne pomanjkljivosti bi bile mogoče zaradi zdaj še omejenega članstva v sistemu Lizbonskega sporazuma, zaskrbljenosti, da bi bil lahko napredek na področju geografskih označb v STO še bolj nedosegljiv, dvomov nekaterih držav članic EU glede pristopa EU in negotovosti glede finančnih učinkov. Vendar bi moral biti posodobljeni sistem v okviru Ženevskega akta privlačnejši za morebitne nove članice, napredek v organizaciji WIPO bi lahko imel z ustvarjanjem sinergij in približevanjem revidiranega Lizbonskega sporazuma postopku STO celo pozitivne posledice za razprave o geografski označbi v STO, od držav članic EU z zadržki glede sistema Lizbonskega sporazuma se ne bo zahtevalo, da se morajo pridružiti, pogodbenice Lizbonskega sporazuma pa so dosegle napredek v svojih prizadevanjih za zagotavljanje finančne vzdržnosti sistema Lizbonskega sporazuma.

Prednosti pristopa EU k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma prevladajo nad slabostmi. Da bi dosegla pristop EU k sistemu Lizbonskega sporazuma, bo morala Komisija pripraviti predloge pravnih aktov, potrebne za pristop EU k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma in njegovo izvajanje.

- **Ustreznost in poenostavitev ureditve**

Se ne uporablja.

- **Temeljne pravice**

Sodelovanje Unije v Lizbonski uniji kot pogodbenice Ženevskega akta bo v skladu s členom 17(2) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, ki določa, da je zagotovljeno varstvo intelektualne lastnine.

4. **PRORAČUNSKE POSLEDICE**

Glej priloženo oceno finančnih posledic.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**
Se ne uporablja.
- **Obrazložitevni dokumenti (za direktive)**
Se ne uporablja.
- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**
Se ne uporablja.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**o ukrepih Unije po njenem pristopu k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Da bi Unija lahko v celoti izvrševala svojo izključno pristojnost na področju skupne trgovinske politike, bo v skladu s Sklepom Sveta (EU) .../...² postala pogodbenica Ženevskega akta Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah (v nadaljnjem besedilu: Ženevski akt)³. Države pogodbenice Ženevskega akta so članice posebne unije, ki je nastala na podlagi Lizbonskega sporazuma o zaščiti označb porekla in njihovi mednarodni registraciji⁴ (v nadaljnjem besedilu: posebna unija). V posebni uniji Unijo v skladu s členom 3 Sklepa Sveta (EU) .../... zastopa Komisija.
- (2) Primerno je določiti pravila, ki bodo Uniji po njenem pristopu k Ženevskemu aktu omogočala celovito izvrševanje vseh njenih pravic in obveznosti.
- (3) Ženevski akt ščiti označbe porekla, vključno z označbami porekla, kakor so opredeljene v Uredbi (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta⁵ ter Uredbi (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁶, in geografske označbe, za oboje pa se v nadaljnjem besedilu uporablja izraz geografske označbe.
- (4) Po pristopu Unije k Ženevskemu aktu bi morala Komisija kot prvi korak pri Mednarodnem uradu Svetovne organizacije za intelektualno lastnino (v nadaljnjem besedilu: Mednarodni urad) vložiti zahtevek za registracijo seznama geografskih označb v njegovem registru (v nadaljnjem besedilu: mednarodni register), ki izvirajo z ozemlja Unije in so zaščitene na njenem ozemlju. Merila za vzpostavitev takega seznama bi morala tako kot v primeru nekaterih dvostranskih in regionalnih

¹ UL C [...], [...], str. [...].

² UL L [...], [...], str. [...].

³ http://www.wipo.int/edocs/lexdocs/treaties/en/lisbon/trt_lisbon_009en.pdf.

⁴ http://www.wipo.int/export/sites/www/lisbon/en/legal_texts/lisbon_agreement.pdf.

⁵ Uredba (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil (UL L 343 14.12.2012, str. 1).

⁶ Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L 347, 20.12.2013, str. 671).

sporazumov Unije o zaščiti geografskih označb upoštevati zlasti proizvodno vrednost in izvozno vrednost, zaščito v okviru drugih sporazumov ter sedanje ali morebitne zlorabe v zadevnih tretjih državah.

- (5) Za zagotovitev, da so dodatne geografske označbe, zaščitene in registrirane v Uniji, registrirane v mednarodnem registru, je primerno pozneje Komisijo pooblastiti za vložitev zahtevkov za mednarodno registracijo takih dodatnih geografskih označb na lastno pobudo ali na zahtevo države članice ali zainteresirane skupine proizvajalcev ali v izrednih primerih na zahtevo posameznega proizvajalca.
- (6) Vzpostaviti bi bilo treba ustrezne postopke, da bi Komisija proučila geografske označbe iz pogodbenic Ženevskega akta, ki niso države članice (v nadaljnjem besedilu: tretje pogodbenice), in registrirane v mednarodnem registru, da se določi postopek za odločanje o zaščiti v Uniji in po potrebi o preklicu take zaščite.
- (7) Postopek Unije pri izvrševanju zaščite geografskih označb iz tretjih pogodbenic in registriranih v mednarodnem registru bi moral biti skladen s poglavjem III Ženevskega akta, zlasti z njegovim členom 14, ki zahteva, da vsaka pogodbenica zagotovi učinkovita pravna sredstva za zaščito registriranih geografskih označb in zagotovi, da lahko pravne postopke za zagotavljanje njihove zaščite sproži javni organ ali katera koli zainteresirana stran, ne glede na to, ali je to fizična ali pravna, javna ali zasebna oseba, odvisno od pravnega sistema in prakse pogodbenice. Za zagotovitev zaščite blagovnih znamk skupaj z geografskimi označbami ob upoštevanju zaščitnega ukrepa v zvezi s predhodnimi pravicami iz blagovne znamke, kot določa člen 13(1) Ženevskega akta, bi bilo treba zagotoviti soobstoj predhodnih blagovnih znamk in geografskih označb, ki so registrirane v mednarodnem registru in se jim prizna zaščita ali dovoli uporaba v Uniji.
- (8) Sedem držav članic je članic posebne unije in so tako sprejele zaščito geografskih označb tretjih pogodbenic. Da se jim zagotovijo sredstva za izpolnjevanje njihovih mednarodnih obveznosti, ki so jih sprejele pred pristopom Unije k Ženevskemu aktu, bi bilo treba zagotoviti prehodno ureditev, ki bi imela učinke samo na nacionalni ravni in ne bi vplivala na trgovino v Uniji ali mednarodno trgovino.
- (9) Zdi se ustrezno, da pristojbine, ki jih je treba plačati v skladu z Ženevskim aktom in Skupnim pravilnikom v okviru Lizbonskega sporazuma in Ženevskega akta za vložitev zahtevka pri Mednarodnem uradu za mednarodno registracijo geografske označbe, in pristojbine, ki jih je treba plačati za druge vpise v mednarodni register in za pridobitev izvlečkov, potrdil ali drugih informacij v zvezi z vsebino navedene mednarodne registracije, krije država članica, iz katere je geografska označba. To ne bi smelo posegati v morebitno odločitev države članice, da zahteva povračilo navedenih pristojbin od skupine proizvajalcev ali posameznega proizvajalca, ki uporablja geografsko označbo, za katero se zahteva mednarodna registracija.
- (10) Za kritje kakršnega koli primanjkljaja v proračunu za poslovanje posebne unije bi bilo treba Uniji omogočiti, da zagotovi posebni prispevek v okviru sredstev, ki so za ta namen na voljo v letnem proračunu Unije.
- (11) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje članstva Unije v posebni uniji bi bilo treba na Komisijo ob pristopu k Ženevskemu aktu prenesti izvedbena pooblastila za določitev seznama geografskih označb za vložitev zahtevka za njihovo mednarodno registracijo pri Mednarodnem uradu za poznejšo vložitev zahtevka za mednarodno registracijo geografske označbe pri Mednarodnem uradu, zavrnitev ugovora, odločitev o podelitvi zaščite geografske označbe, registrirane v mednarodnem registru, ali

zavrnitvi te zaščite in preklic zaščite geografske označbe, registrirane v mednarodnem registru, v Uniji. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁷ –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1
Predmet urejanja

Ta uredba določa pravila v zvezi z izvajanjem pravic in obveznosti Unije po njenem pristopu k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah (v nadaljnjem besedilu: Ženevski akt).

Za namene te uredbe se tako za označbe porekla, vključno z označbami porekla, kakor so opredeljene v Uredbi (EU) št. 1151/2012 in Uredbi (EU) št. 1308/2013, kot za geografske označbe v nadaljevanju uporablja izraz geografske označbe.

Člen 2
Mednarodna registracija geografskih označb po pristopu

Po pristopu Unije k Ženevskemu aktu bo Komisija pri Mednarodnem uradu Svetovne organizacije za intelektualno lastnino (v nadaljnjem besedilu: Mednarodni urad) v skladu s členom 5(1) in (2) Ženevskega akta vložila zahtevke za mednarodno registracijo geografskih označb, ki so zaščitene in registrirane v skladu s pravom Unije in se nanašajo na proizvode s poreklom iz Unije.

Komisija sprejme izvedbeni akt o vzpostavitvi seznama geografskih označb iz prvega odstavka v skladu s postopkom pregleda iz člena 13(2).

Komisija bo pri vzpostavitvi seznama iz drugega odstavka upoštevala zlasti:

- (a) proizvodno vrednost geografske označbe,
- (b) izvozno vrednost geografske označbe,
- (c) zaščito geografske označbe v okviru drugih mednarodnih sporazumov,
- (d) sedanje ali morebitne zlorabe geografskih označb v drugih članicah posebne unije,
- (e) skupno število geografskih označb s poreklom z ozemelj drugih članic posebne unije, registriranih v registru Mednarodnega urada (v nadaljnjem besedilu: mednarodni register).

Člen 3
Poznejša mednarodna registracija geografskih označb Unije

Po pristopu Unije k Ženevskemu aktu lahko Komisija na lastno pobudo ali na zahtevo države članice ali zainteresirane skupine proizvajalcev ali posameznega proizvajalca, ki uporablja geografsko označbo, ki je zaščitena in registrirana v Uniji, sprejme izvedbene akte za vložitev zahtevka za mednarodno registracijo geografske označbe pri Mednarodnem uradu, pri čemer je geografska označba zaščitena in registrirana v skladu s pravom Unije in se nanaša na proizvod s poreklom iz Unije.

⁷ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

Komisija pri presoji, ali naj vložijo zahtevek za mednarodno registracijo ali ne, upošteva merila iz tretjega odstavka člena 2. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 13(2).

Člen 4

Presoja geografskih označb tretjih držav, ki so registrirane v mednarodnem registru

- (1) Komisija prouči objavo, ki jo uradno sporoči Mednarodni urad v skladu s členom 6(4) Ženevskega akta v zvezi z geografskimi označbami, ki so registrirane v mednarodnem registru in v zvezi s katerimi pogodbenica porekla, kot je določeno v členu 1(xv) Ženevskega akta, ni država članica, da bi ugotovila, ali vsebuje obvezne elemente iz pravila 5(2) Skupnega pravilnika v okviru Lizbonskega sporazuma in Ženevskega akta (v nadaljnjem besedilu: Skupni pravilnik)⁸, ter podatke v zvezi s kakovostjo, slovesom ali značilnostmi, kot določa pravilo 5(3) navedenega pravilnika, ter da bi presodila, ali se objava nanaša na proizvod, v zvezi s katerim je trenutno zagotovljena zaščita geografskih označb v Uniji. Rok za izvedbo take presoje ne presega štirih mesecev in ne vključuje presoje drugih posebnih določb Unije v zvezi z dajanjem proizvodov na trg in zlasti v zvezi s sanitarnimi in fitosanitarnimi standardi, standardi trženja in označevanjem živil.
- (2) Kadar Komisija na podlagi presoje, izvedene v skladu z odstavkom 1, meni, da so pogoji iz navedenega odstavka *prima facie* izpolnjeni, geografsko označbo, predlagano za zaščito v Uniji, skupaj z vrsto proizvoda in državo porekla objavi v seriji C Uradnega lista Evropske unije.
- (3) Kadar Komisija na podlagi presoje, izvedene v skladu z odstavkom 1, meni, da pogoji iz navedenega odstavka niso izpolnjeni, sprejme odločitev o zavrnitvi zaščite geografske označbe z izvedbenim aktom, sprejetim v skladu s postopkom pregleda iz člena 13(2). Komisija v primeru geografskih označb proizvodov, ki ne spadajo v pristojnost odborov iz člena 13(1), sprejme odločitev brez uporabe postopka pregleda iz člena 13(2).

Komisija v skladu s členom 15(1) Ženevskega akta o zavrnitvi učinkov zadevne mednarodne registracije na ozemlju Unije obvesti Mednarodni urad v enem letu od prejema obvestila o mednarodni registraciji v skladu s členom 6(4) Ženevskega akta.

Člen 5

Postopek ugovora za geografske označbe tretjih držav, registrirane v mednarodnem registru

- (1) Organi države članice ali tretje države, ki ni pogodbenica porekla ali fizična ali pravna oseba z utemeljenim interesom in s sedežem v Uniji ali tretji državi, ki ni pogodbenica porekla, lahko v dveh mesecih od datuma objave imena geografske označbe v Uradnem listu Evropske unije v skladu s členom 4(2) pri Komisiji vložijo ugovor v enem od uradnih jezikov Unije.
- (2) Tak ugovor je dopusten samo, če je vložen v roku iz odstavka 1 in če vsebuje eno ali več naslednjih trditev:

⁸ Skupni pravilnik v skladu z Lizbonskim sporazumom in Ženevskim aktom Lizbonskega sporazuma, kot ga je skupščina posebne unije sprejela 11. oktobra 2017, http://www.wipo.int/meetings/en/doc_details.jsp?doc_id=376416, dokument WIPO A/57/11 z dne 11. oktobra 2017.

- (a) da je geografska označba, registrirana v mednarodnem registru, v nasprotju z imenom rastlinske sorte ali živalske pasme in bi lahko potrošnika zavajala glede pravega porekla proizvoda;
 - (b) da je geografska označba, registrirana v mednarodnem registru, v celoti ali delno homonim geografske označbe, ki je že zaščitena v Uniji, in da v praksi ni zadostne razlike med pogoji lokalne in tradicionalne uporabe ter predstavitve geografske označbe, predlagane za zaščito, in geografske označbe, ki je že zaščitena v Uniji, pri čemer se upošteva potreba po zagotovitvi pravične obravnave zadevnih proizvajalcev in preprečevanju zavajanja potrošnikov;
 - (c) da bi zaščita geografske označbe, registrirane v mednarodnem registru, v Uniji kršila predhodno pravico iz blagovne znamke;
 - (d) da bi zaščita predlagane geografske označbe v Uniji ogrozila uporabo popolno ali delno identičnega imena ali izključne narave blagovne znamke ali gospodarsko vrednost proizvodov, ki so bili zakonito na trgu že najmanj pet let pred datumom objave imena geografske označbe v Uradnem listu Evropske unije v skladu s členom 4(2);
 - (e) da se geografska označba, registrirana v mednarodnem registru, nanaša na proizvod, v zvezi s katerim trenutno ni zagotovljena zaščita geografskih označb v EU;
 - (f) da je ime, za katero se zahteva registracija, generično ime na ozemlju Unije.
- (3) Komisija razloge za ugovor iz odstavka 2 prouči za ozemlje Unije ali njegov del.

Člen 6

Odločitev o zaščiti geografskih označb tretjih držav, registriranih v mednarodnem registru, v Uniji

- (1) Če Komisija ne prejme nobenega ugovora ali če ugovor ni dopusten, po potrebi zavrne prejete nedopustne ugovore in sprejme odločitev o odobritvi zaščite geografske označbe z izvedbenim aktom, sprejetim v skladu s postopkom pregleda iz člena 13(2).
- (2) Če Komisija prejme dopusten ugovor v skladu s členom 5(2), sprejme odločitev o tem, ali naj se odobri zaščita geografske označbe, registrirane v mednarodnem registru, ali ne z izvedbenim aktom, sprejetim v skladu s postopkom pregleda iz člena 13(2). V primeru geografskih označb proizvodov, ki ne spadajo v pristojnost odborov iz člena 13(1), Komisija sprejme odločitev brez uporabe postopka pregleda iz člena 13(2).
- (3) Odločitev o odobritvi zaščite geografske označbe v skladu z odstavkom 1 ali 2 določi obseg odobrene zaščite in lahko vključuje pogoje, ki so združljivi z Ženevskim aktom, in zlasti odobri natančno opredeljeno prehodno obdobje iz člena 17 Ženevskega akta in pravila 14 Skupnega pravilnika.
- (4) Komisija v skladu s členom 15(1) Ženevskega akta o zavrnitvi učinkov zadevne mednarodne registracije na ozemlju Unije obvesti Mednarodni urad v enem letu od prejema uradnega obvestila o mednarodni registraciji v skladu s členom 6(4) Ženevskega akta.

Člen 7
Uporaba geografskih označb

- (1) Izvedbeni akti, ki jih Komisija sprejme na podlagi člena 6, se uporabljajo brez poseganja v druge posebne določbe Unije v zvezi z dajanjem proizvodov na trg in zlasti v zvezi s skupno ureditvijo kmetijskih trgov, sanitarnimi in fitosanitarnimi standardi in označevanjem živil. Komisija ob pristopu ustrezno obvesti Mednarodni urad o teh pogojih uporabe.
- (2) Ob upoštevanju odstavka 1 lahko geografske označbe, zaščitene v skladu s to uredbo, uporabljajo vsi gospodarski subjekti, ki tržijo proizvod v skladu z mednarodno registracijo.

Člen 8
Izbris geografske označbe tretje države, registrirane v mednarodnem registru

Komisija lahko na svojo pobudo ali na podlagi ustrezno utemeljene zahteve države članice, tretje države ali fizične ali pravne osebe z zakonitim interesom sprejme izvedbene akte, s katerimi prekliče zaščito geografske označbe, registrirane v mednarodnem registru, v Uniji v enem ali več od naslednjih primerov:

- (a) geografska označba ni več zaščitena v pogodbenici porekla;
- (b) geografska označba ni več registrirana v mednarodnem registru;
- (c) kadar ni več zagotovljena skladnost z obveznimi elementi iz pravila 5(2) Skupnega pravilnika ali s podatki v zvezi s kakovostjo, slovesom ali značilnostmi, kakor je določeno v pravilu 5(3) navedenega pravilnika.

Izvedbeni akti iz prvega odstavka se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 13(2).

Komisija nemudoma obvesti Mednarodni urad o razveljavitvi učinkov mednarodne registracije geografske označbe na ozemlju Unije v skladu s prvim odstavkom.

Člen 9
Povezava z blagovnimi znamkami

- (1) Zaščita geografske označbe ne vpliva na veljavnost predhodne blagovne znamke, ki je bila v dobri veri zahtevana ali registrirana ali pridobljena z uporabo na ozemlju Unije.
- (2) Geografska označba, registrirana v mednarodnem registru, se ne zaščiti na ozemlju Unije, če bi zaradi ugleda in slovesa blagovne znamke ter trajanja časa, ko se je ta uporabljala, zaščita navedene geografske označbe na ozemlju Unije lahko zavajala potrošnika glede prave identitete proizvoda.
- (3) Brez poseganja v odstavek 2 se predhodna znamka, ki je bila v dobri veri zahtevana ali registrirana ali pridobljena z uporabo na ozemlju Unije in katere uporaba bi bila v nasprotju z zaščito geografske označbe, lahko še naprej uporablja in obnavlja za zadevni proizvod ne glede na zaščito geografske označbe, če ni razlogov za neveljavnost ali preklic na podlagi Uredbe (EU) 2017/1001 Evropskega parlamenta in Sveta⁹. V takšnih primerih se dovolita uporaba geografske označbe in uporaba zadevne blagovne znamke.

⁹ Uredba (EU) 2017/1001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o blagovni znamki Evropske unije (UL L 154, 16.7.2017, str. 1).

Člen 10
Prehodna zaščita

- (1) Tiste države članice, ki so bile članice posebne unije pred pristopom Unije k Ženevskemu aktu, lahkoodobrijo zaščito tretji državi pogodbenici Lizbonskega sporazuma iz leta 1958 ali navedenega sporazuma, revidiranega v Stockholmu 14. julija 1967 in spremenjenega 28. septembra 1979, z nacionalnim sistemom zaščite od datuma, ko Unija postane pogodbenica Ženevskega akta, za geografske označbe, registrirane na ta datum v okviru posebne unije, ali z učinkom od dneva, ko Komisija države članice uradno obvesti o mednarodni registraciji geografske označbe v mednarodnem registru.

Taki nacionalni sistemi zaščite prenehajo na dan sprejetja odločitve o zaščiti na podlagi te uredbe ali na dan prenehanja učinka mednarodne registracije.

- (2) Če ime tretje države ni registrirano na podlagi te uredbe, je za posledice takega nacionalnega sistema zaščite odgovorna izključno zadevna država članica.
- (3) Ukrepi, ki jih države članice sprejmejo v skladu z odstavkom 1, imajo učinke samo na nacionalni ravni in ne vplivajo na trgovino v Uniji ali mednarodno trgovino.

Člen 11
Pristojbine

Pristojbine, ki jih je treba plačati v skladu s členom 7 Ženevskega akta, kot je navedeno v Skupnem pravilniku, za vložitev zahtevka pri Mednarodnem uradu za mednarodno registracijo geografske označbe v mednarodnem registru in za pridobitev izvlečkov, potrdil ali drugih informacij v zvezi z vsebino te registracije, krije država članica, iz katere je geografska označba.

To ne posega v morebitno odločitev države članice, da zahteva povračilo zneskov iz prvega odstavka od skupine proizvajalcev ali posameznega proizvajalca, ki uporablja geografsko označbo, za katero se zahteva mednarodna registracija.

Člen 12
Posebni finančni prispevek

Če so viri prihodkov posebne unije v skladu s členom 24(2)(v) Ženevskega akta, lahko Unija nameni posebni prispevek v okviru razpoložljivih sredstev za ta namen iz letnega proračuna Unije.

Člen 13
Postopek v odborih

- (1) Komisiji pomagajo naslednji odbori v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011 glede naslednjih proizvodov:
- (a) za proizvode vinskega sektorja, ki spadajo v področje uporabe člena 92(1) Uredbe (EU) št. 1308/2013, Odbor za skupno ureditev kmetijskih trgov, ustanovljen s členom 229 navedene uredbe;

- (b) za aromatizirane vinske proizvode, kot so opredeljeni v členu 3 Uredbe (EU) št. 251/2014 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁰, Odbor za aromatizirane vinske proizvode, ustanovljen s členom 34 navedene uredbe;
 - (c) za žgane pijače, kot so opredeljene v členu 2 Uredbe (ES) št. 110/2008 Evropskega parlamenta in Sveta¹¹, Odbor za žgane pijače, ustanovljen s členom 25 navedene uredbe;
 - (d) za proizvode, za katere se uporablja prvi pododstavek člena 2(1) Uredbe (EU) št. 1151/2012, Odbor za politiko kakovosti kmetijskih proizvodov, ustanovljen s členom 57 navedene uredbe.
- (2) Pri sklicevanju na navedeni odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 14
Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski Parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

¹⁰ Uredba (EU) št. 251/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb aromatiziranih vinskih proizvodov in o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 1601/91 (UL L 84, 20.3.2014, str. 14).

¹¹ Uredba (ES) št. 110/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2008 o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb žganih pijač ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 1576/89 (UL L 39, 13.2.2008, str. 16).

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

OCENA FINANČNIH POSLEDIC		FS/18/YG/mh agri.ddg1.a.2(2018)1387240		
		6.221.2018,1		
		DATUM: 5. 3. 2018		
1.	PRORAČUNSKA POSTAVKA: 05 06 01	ODOBRITVE: 7,228 milijona EUR		
2.	NASLOV: Predlog za Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o ukrepih Unije po njenem pristopu k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah			
3.	PRAVNA PODLAGA: Člen 207 Pogodbe o delovanju Evropske unije			
4.	CILJI: Določitev pravil za izvajanje članstva Evropske unije v Lizbonski uniji kot pogodbenice k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah			
5.	FINANČNE POSLEDICE	12-MESEČNO OBDOBJE (v milijonih EUR)	TEKOČE PRORAČUNSK O LETO 2018 (v milijonih EUR)	NASLEDNJE PRORAČUNSKO LETO 2019 (v milijonih EUR)
5.0	ODHODKI – V BREME PRORAČUNA EU (NADOMESTILA/INTERVENCije) – NACIONALNI ORGANI – DRUGO	–	1,0 1,0 – –	1,0 (ocena)
5.1	PRIHODKI – LASTNA SREDSTVA EU (PRELEVMANI/CARINE) – NACIONALNI			
5.0.1	OCENJENI ODHODKI	2020	2021	2022
5.1.1	OCENJENI PRIHODKI			2023
5.2	METODA IZRAČUNA: na tej stopnji še ni določena.			
6.0	ALI SE LAHKO PROJEKT FINANCIRA IZ ODOBRENIH PRORAČUNSKIH SREDSTEV, VPISANIH V USTREZNO POGLAVJE TEKOČEGA PRORAČUNA?			DA NE
6.1	ALI SE LAHKO PROJEKT FINANCIRA S PRENOSOM MED POGLAVJI TEKOČEGA PRORAČUNA?			DA NE
6.2	ALI BO POTREBEN DOPOLNILNI PRORAČUN (REBALANS)?			DA NE
6.3	ALI BO TREBA ODOBRENA PRORAČUNSKA SREDSTVA VKLJUČITI V PRIHODNJE PRORAČUNE?			DA NE
PRIPOMBE: Pristojbine krije država članica, iz katere je geografska označba. Vendar lahko Unija posebej prispeva v skladu s členom 24(2)(v) Ženevskega akta v okviru sredstev, ki so za ta namen na voljo v letnem proračunu Unije. Leta 2018 je proračunski vrstici 05 06 01 za ta namen dodeljen 1 milijon EUR.				